[2018] 14 ਐੱਸ.ਸੀ.ਆਰ.

ਬੇਹਰੂਆ ਪਰਫੈਕਟ

ਬਨਾਮ

ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਓ.ਆਰ.ਐਸ.

(ਐੱਮ. ਏ. ਨੰ. 2069/2018)

ਵਿੱਚ

(ਡਬਲਯੂ. ਪੀ. (ਸੀ) ਨੰਬਰ 473/2005)

27 ਨਵੰਬਰ, 2018

[ਮਦਨ ਬੀ ਲੋਕੁਰ, ਐਸ. ਅਬਦੁਲ ਨਜ਼ੀਰ ਅਤੇ ਦੀਪਕ ਗੁਪਤਾ, ਜੇ.ਜੇ.ਐਸ.]

ਹਿੰਸਾ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਬੱਚਿਆਂ ਲਈ ਬਾਲ ਨਿਆਂ (ਦੇਖਭਾਲ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ) ਐਕਟ, 2015 ਸਟੈਂਡਰਡ ਓਪਰੇਟਿੰਗ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ (ਐਸ.ਓ.ਪੀ) - ਐਨ.ਸੀ.ਪੀ.ਸੀ.ਆਰ ਦੁਆਰਾ ਅਧਿਐਨ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ - ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਲਾਭ ਲਈ ਬਾਲ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨੀਤੀ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸੰਸਥਾ - ਬਾਲ ਭਲਾਈ ਕਮੇਟੀਆਂ ਅਤੇ ਬਾਲ ਭਲਾਈ ਕਮੇਟੀਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤੀ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਅਤੇ ਰਾਜਾਂ ਲਈ ਜੁਵੇਨਾਈਲ ਜਸਟਿਸ ਬੋਰਡਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਦੇਸਿਤ ਸੂਚੀਬੱਧ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ।

ਸਿਵਲ ਮੂਲ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ: 2005 ਦੀ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਸੀ) ਨੰਬਰ 473 ਵਿੱਚ 2018 ਦਾ ਐੱਮ.ਏ. ਨੰ. 2069।

ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 32 ਦੇ ਤਹਿਤ।

ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਅਪਰਨਾ ਭੱਟ, (ਏ. ਸੀ.), ਸ. ਸ਼ਿਵਾਂਗੀ ਸਿੰਘ, ਟੀਪੂ ਨਿੰਗੋਂਬਮ, ਐਡਵ.

ਸੰਪੂਰਨ ਬੇਹਰੂਆ (ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ)

ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਪਿੰਕੀ ਆਨੰਦ, ਏ.ਐੱਸ.ਜੀ., ਨੀਰਜ ਗੁਪਤਾ, ਅੰਸ਼ੂ ਗੁਪਤਾ, ਸ਼ੈਲਿੰਦਰ ਸੈਣੀ, ਐੱਸ. ਵਸੀਮ ਏ. ਕਾਦਰੀ, ਬੀ.ਵੀ. ਬਲਰਾਮ ਦਾਸ, ਰਾਜ ਬਹਾਦਰ ਯਾਦਵ, ਕੁ. ਸਨਿਯਾ ਮਹਿਰਾ, ਚਕਿਤਾਨ ਵਿਕਰਮ ਸ਼ੇਖਰ ਪਾਪਾ, ਆਰ.ਆਰ.ਰਾਜੇਸ਼, ਵਿਕਾਸ ਬਾਂਸਲ, ਜੀ.ਐਸ. ਮੱਕੜ, ਗੋਪਾਲ ਸਿੰਘ, ਮਨੀਸ਼ ਕੁਮਾਰ, ਸੁਧੀਰ ਨਾਗਰ, ਬਿਨੇ ਕੁਮਾਰ ਪਾਂਡੇ, ਕੁ. ਵਰਿੰਦਾ ਗਰੋਵਰ, ਸੌਤਿਕ ਬੈਨਰਜੀ, ਡਾ. ਅਨਿੰਦਿਤਾ ਪੁਜਾਰੀ, ਸ. ਆਰਤੀ ਕੁਮਾਰ, ਸ. ਹਰਸ਼ਾ ਗਰਗ, ਐਡਵੋਕੇਟ. ਦਿਖਾਈ ਦੇਣ ਵਾਲੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਲਈ.

ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਹੇਠ ਲਿਖਿਆ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ:

ਆਰਡਰ ਕਰੋ

ਮੌਜੂਦਾ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਛੇ ਮੁੱਦੇ ਹਨ ਜੋ ਅਜੇ ਵੀ ਵਿਚਾਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ:

1. ਹਿੰਸਾ ਦੇ ਸ਼ਿਕਾਰ ਬੱਚਿਆਂ ਲਈ ਮਿਆਰੀ ਸੰਚਾਲਨ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ (ਐਸ.ਓ.ਪੀ)

ਸਾਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ (ਅਤੇ ਇਹ ਸਾਡੇ ਆਦੇਸ਼ ਮਿਤੀ 08.10.2018 ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ) ਕਿ ਮਹਿਲਾ ਅਤੇ ਬਾਲ ਵਿਕਾਸ ਮੰਤਰਾਲਾ ਹਿੰਸਾ, ਜਿਨਸੀ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਸਮੱਸਿਆ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਐਸ.ਓ.ਪੀ ਤਿਆਰ ਕਰਨ/ਵਿਕਾਸ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਇਹ ਚਾਈਲਡ ਕੇਅਰ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਬੱਚਿਆਂ ਅਤੇ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਹੋਰ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਹੈ ਜੋ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਚਾਈਲਡ ਕੇਅਰ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹਨ।

ਅੱਜ, ਸਾਨੂੰ ਸਿੱਖਿਅਕ ਏ.ਐਸ.ਜੀ ਦੁਆਰਾ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਐਸ.ਓ.ਪੀ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਦੌਰਾਨ, ਸਾਰੀਆਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰਾਂ / ਕੇਂਦਰ ਸ਼ਾਸਿਤ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰੋਟੋਕੋਲ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਅੰਤਰਿਮ ਸਲਾਹ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਸਿੱਖਿਅਤ ਐਮਿਕਸ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸਲਾਹਕਾਰ ਨੂੰ ਦੇਖਣਾ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਟਿੱਪਣੀ ਕਰਨਾ ਚਾਹੇਗੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅੱਜ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।

2. ਐਨ.ਸੀ.ਪੀ.ਸੀ.ਆਰ ਦੁਆਰਾ ਅਧਿਐਨ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ

ਸਿੱਖਿਅਤ ਏਐਸਜੀ ਦੁਆਰਾ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਐਨਸੀਪੀਸੀਆਰ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਅੰਤਰਿਮ ਰਿਪੋਰਟ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ 10 ਰਾਜ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਸਾਂਝਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ 12 ਹੋਰ ਰਾਜਾਂ ਨਾਲ ਰਿਪੋਰਟ ਸਾਂਝੀ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜਾਰੀ ਹੈ। ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਰਿਪੋਰਟ ਬਾਕੀ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰ ਸ਼ਾਸਿਤ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ਾਂ ਨਾਲ ਸਾਂਝੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ।

ਐਨ.ਸੀ.ਪੀ.ਸੀ.ਆਰ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕੁਝ ਰਾਜਾਂ ਨੇ ਬਾਲ ਨਿਆਂ (ਕੇਅਰ ਐਂਡ ਪ੍ਰੋਟੈਕਸ਼ਨ) ਆਫ ਚਿਲਡਰਨ ਐਕਟ, 2015 ਦੇ ਤਹਿਤ ਰਜਿਸਟਰਡ ਬਾਲ ਦੇਖਭਾਲ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਸੰਖਿਆ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਜੇ ਤੱਕ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰਾਂ ਤੋਂ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਉਮੀਦ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਰਜਿਸਟਰੇਸ਼ਨ ਮੁਕੰਮਲ ਹੈ ਅਤੇ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਸਬੰਧਤ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਰਹੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਖ਼ਾਤਰ ਐਨ.ਸੀ.ਪੀ.ਸੀ.ਆਰ ਕੋਲ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪਾਸ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਇਹ ਦੋ ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ.

3. ਬਾਲ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨੀਤੀ

08.10.2018 ਨੂੰ, ਸਾਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਬਾਲ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨੀਤੀ ਆ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਲਗਭਗ ਦੋ ਮਹੀਨੇ ਲੱਗਣਗੇ। ਅੱਜ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪਹਿਲਾ ਖਰੜਾ ਦਸੰਬਰ, 2018 ਵਿੱਚ ਤਿਆਰ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ।

ਅਸੀਂ 08.10.2018 ਨੂੰ ਜੋ ਰਿਕਾਰਡ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਉਂਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਜਦੋਂ ਪਹਿਲਾ ਖਰੜਾ ਉਪਲਬਧ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਵਿਆਪਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਸਾਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਅਤ ਐਮੀਕਸ ਨੂੰ ਵੀ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਸਾਰੇ ਸਬੰਧਤਾਂ ਤੋਂ ਸੁਝਾਅ ਮੰਗੇ ਜਾ ਸਕਣ।

4. ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਲਾਭ ਲਈ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸੰਸਥਾ

ਵਿਦਵਾਨ ਏਐਸਜੀ ਦੁਆਰਾ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਖਰਚਾ ਵਿਭਾਗ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਆਰਜ਼ੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨੈਸ਼ਨਲ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਫਾਰ ਪਬਲਿਕ ਕੋਆਪ੍ਰੇਸ਼ਨ ਐਂਡ ਚਾਈਲਡ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ ਸੰਸਥਾ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ 08.10.2018 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਸੁਝਾਅ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਮਜ਼ਬੂਤੀ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋਵੇਗੀ।

5. ਬਾਲ ਭਲਾਈ ਕਮੇਟੀਆਂ ਅਤੇ ਜੁਵੇਨਾਈਲ ਜਸਟਿਸ ਬੋਰਡਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤੀ ਰਿਪੋਰਟ

ਸਿੱਖਿਅਤ ਏ.ਐਸ.ਜੀ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਮਿਤੀ 08.10.2018 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਥਿਤੀ ਰਿਪੋਰਟ ਸੌਂਪੀ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸਟੇਟਸ ਰਿਪੋਰਟ ਅਧੂਰੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਰਾਜਾਂ/ਕੇਂਦਰ ਸ਼ਾਸਿਤ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਜਾਣਕਾਰੀ ਸਤੰਬਰ, 2018 ਤੱਕ ਵੈਧ ਹੈ।

ਸੰਪੂਰਨ ਬੇਹਰੂਆ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਐਂਡ ਓਆਰਐਸ।

ਸਟੇਟਸ ਰਿਪੋਰਟ ਤੋਂ ਇਹ ਵੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਸਾਰੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਵਿੱਚ ਬਾਲ ਭਲਾਈ ਕਮੇਟੀਆਂ ਮੌਜੂਦ ਹਨ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਨਵੰਬਰ, 2018 ਤੱਕ ਜਾਣਕਾਰੀ ਉਪਲਬਧ ਹੈ। ਉਸ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਘੋਖੇਗੀ ਅਤੇ ਪੂਰੀ ਸਥਿਤੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇਵੇਗੀ ਅਤੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰਾਂ ਕੋਲ ਵੀ ਉਠਾਏਗੀ।

6. ਰਾਜਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਦਾ ਅਧਿਐਨ

ਇਹ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੇ 18.09.2018 ਨੂੰ ਹੋਈ ਮੀਟਿੰਗ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਬਾਲ ਦੇਖਭਾਲ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ। ਰਾਜ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕਰਨ ਅਤੇ 30.11.2018 ਨੂੰ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਫਾਲੋ-ਅੱਪ ਕਾਰਵਾਈ ਬਾਰੇ ਸੂਚਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਜਨਵਰੀ, 2019 ਦੇ ਦੂਜੇ ਹਫ਼ਤੇ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਸੂਚੀ ਬਣਾਓ।

ਜਾਣਕਾਰ ਐਮੀਕਸ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ 18.09.2018 ਨੂੰ ਹੋਈ ਮੀਟਿੰਗ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਵੀ ਕੁਝ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਅਧੂਰੀਆਂ ਹਨ। ਮਹਿਲਾ ਅਤੇ ਬਾਲ ਵਿਕਾਸ ਮੰਤਰਾਲੇ ਨੂੰ ਇਸ ਨੂੰ ਰਾਜਾਂ ਨਾਲ ਉਠਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਲਈ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਕੋਈ ਵੀ ਹਲਫ਼ਨਾਮਾ ਜਾਂ ਸਥਿਤੀ ਰਿਪੋਰਟ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਤਿੰਨ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਸਿੱਖਿਅਤ ਐਮੀਕਸ ਨੂੰ ਸੌਂਪੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

ਅੰਕਿਤ ਗਿਆਨ ਹੋਰ ਸੂਚੀਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼.

ਡਿਸਕਲੇਮਰ :- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਦਿਵਾਕਰ ਜੋਤੀ ਐਡਵੋਕੇਟ